

International JOURNAL of SOCIAL and HUMANITIES SCIENCES RESEARCH (JSHSR)

Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi

Received/Makale Geliş 05.07.2023
Published /Yayınlanma 31.08.2023
Volume/Issue (Cilt/Sayı)-ss/pp 10(98), 2130-2135

10.5281/zenodo.8307136
Araştırma Makalesi
ISSN: 2459-1149

Dr. İbrahim KUŞ
<https://orcid.org/0000-0001-9324-0043>
Süleyman Demirel Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Isparta / TÜRKİYE

Edward Johnston'ın Yazı Sanatına Katkıları

Edward Johnston's Contributions to the Art of Lettering

ÖZET

Edward Johnston (1872-1944), modern grafik tasarımın öncülerinden biri olarak kabul edilen İngiliz bir kaligrafi sanatçısı, tipograf ve eğitimcidir. 19. yüzyılın sonlarına doğru, kaligrafi sanatının unutulmaya yüz tuttuğu bir dönemde bu sanatın canlandırılmasına ve modern tasarım dünyasına entegre edilmesine yardımcı olmuştur. Johnston, kaligrafiyi sadece estetik bir süsleme biçimi olarak değil, iletişimin ve yazının özünü anlamada güçlü bir araç olarak görmüştür. 1906'da yayımladığı "Writing & Illuminating, & Lettering" adlı kitabı, modern kaligrafi uygulamalarının temellerini atmıştır. Bu eserinde, yazıların doğru oranları, vurguları ve ritmi hakkında detaylı açıklamalarda bulunarak, kaligrafinin öğrenilmesi ve uygulanmasını teşvik etmiştir. 1899'da Londra'daki Central School of Arts and Crafts'ta kaligrafi dersleri vermeye başlamış, burada süsleme, kaligrafi ve tipografi konularında öğrencilerine ilham olmuştur. Onun öğrencilerinden biri olan Eric Gill, kendi ünlü tipografi tasarımlarını yaparken Johnston'un prensiplerinden etkilenmiştir. Onun çalışmaları, unutulmaya yüz tutmuş eski kaligrafik yazı türlerini, kurallarını ve kullanılan malzemelerin yeniden ortaya çıkarılmasına sebep olmuştur. Johnston, sadece yazı tiplerini geliştirmekle kalmamış, aynı zamanda kaligrafi eğitimi konusunda da büyük çaba sarf etmiştir. Yetiştirdiği öğrenciler ve yaptığı atölye çalışmalarıyla kaligrafiye olan ilgiyi canlandırmıştır. Bu şekilde, kaligrafinin gelecekteki kuşaklara aktarılmasını sağlamıştır. Onun çalışmaları, kaligrafinin sadece geleneksel bir sanat formu olmanın ötesine geçerek, modern grafik tasarımın ve iletişimin temel taşlarından biri haline gelmesine olanak tanımıştır. Edward Johnston, kaligrafiyi yeniden canlandırarak bu sanatın geleceğini şekillendirmiş ve modern dünyanın estetik ve iletişim ihtiyaçlarına cevap veren bir disiplin haline getirmiştir. 1916'da, "Underground Alphabet" olarak da bilinen Londra Metrosu için tasarladığı özgün ve kolay okunabilir yazı tipi, modern dönemin sans serif yazı tiplerinin öncülerinden biri olarak kabul edilir. Özellikle Johnston'un tipografiye getirdiği yaklaşım, basitlik, temizlik ve okunabilirlik üzerine odaklanan modern tipografi anlayışını değiştirmiştir.

Anahtar Kelimeler: Edward Johnston, Kaligrafi, Tipografi.

ABSTRACT

Edward Johnston (1872-1944) was an English calligrapher, typographer and educator, considered one of the pioneers of modern graphic design. In the late 19th century, at a time when the traditional art of calligraphy was fading into oblivion, he helped revive and integrate it into the world of modern design. Johnston saw calligraphy not only as a form of aesthetic ornamentation but as a powerful tool for understanding the essence of communication and writing. His 1906 book "Writing, Illuminating, & Lettering" laid the foundations for modern calligraphic practice. In this work, he encouraged the study and practice of calligraphy by providing detailed explanations of the correct proportions, emphasis, and rhythm of lettering. In 1899 he began teaching calligraphy at the Central School of Arts and Crafts in London, where he inspired students in ornament, calligraphy and typography. One of his students, Eric Gill, was influenced by Johnston's principles in his own famous typographic designs. His work led to the resurrection of old calligraphic types, rules and materials that had been all but forgotten. Johnston not only developed fonts but also made great efforts in calligraphy education. With the students he trained and the workshops he conducted, he revived his interest in calligraphy. In this way, he ensured that calligraphy was passed on to future generations. His work has enabled calligraphy to go beyond being just a traditional art form and become one of the cornerstones of modern graphic design and communication. By revitalizing calligraphy, Edward Johnston shaped the future of this art form and made it a discipline that responds to the aesthetic and communication needs of the modern world. In 1916, his original and easy-to-read typeface for the London Underground, also known as the "Underground Alphabet", is considered one of the pioneers of the sans serif fonts of the modern era. In particular, Johnston's approach to typography changed the modern understanding of typography, which focused on simplicity, cleanliness and readability.

Keywords: Edward Johnston, Calligraphy, Typography.

1. GİRİŞ

19. yüzyılda ilk olarak İngiltere’de başlayarak bütün dünyayı saracak olan Sanayi Devrimi, dönemi endüstriyel olarak geliştirmiş, buharlı makineler vasıtasıyla seri üretime geçilmesine sebep olmuştur. Bu gelişmeler her ne kadar olumlu olarak karşılanırsa da Viktorya döneminin ucuz ve kalitesiz seri üretimine karşı ortaya çıkan Arts and Crafts Hareketi, William Morris tarafından kurulmuştur. Morris, Orta Çağ’da var olduğu gibi hür zanaatkarlardan oluşan bir toplumu savunuyordu. Ona göre, el ile çalışan bir zanaatkar-tasarımcı olması gerekiyordu (Pevsner, 2005). Morris’in, Edward Johnston’u İngilteredeki müzelerde bulunan el yazmalarını incelemeye sevk edecek olan William Richard Lethaby ile sıkı bir dost olmaları, Johnston’un matbaa’nın icadı öncesine kadar olan bütün kaligrafik yazı türlerinin üzerinde çalışmasına neden olmuş ve zemin hazırlamıştır. Edward Johnston, incelediği bütün kaligrafik yazı türlerinin anatomik kurallarını sistematize etmiş, bu kurallar yetiştirdiği öğrencileriyle birlikte günümüze kadar intikal etmiştir.

Johnston sadece klasik kaligrafiyi modernize etmekle kalmamış, birçok fontu da tasarlayarak modern tipografiye de önemli katkılarda bulunmuştur. Başta Eric Gill olmak üzere birçok öğrencisine ilham veren font tasarımları bulunmaktadır. Dolayısıyla kaligrafi ve tipografi’nin babası (Whalley, 1980) olarak anılan Johnston için nitekim Hermann Zapf şöyle demiştir: Çağdaş yazının yeniden canlanmasında hiç kimse Edward Johnston kadar kalıcı bir etkiye sahip olmamıştır. O, çağdaş yirminci yüzyılın tüm yazı sanatçıları için bir yol açmıştır ve nihayetinde başarılarını ona borçludurlar (URL2).

2. EDWARD JOHNSTON HAYATI VE ÇALIŞMALARI

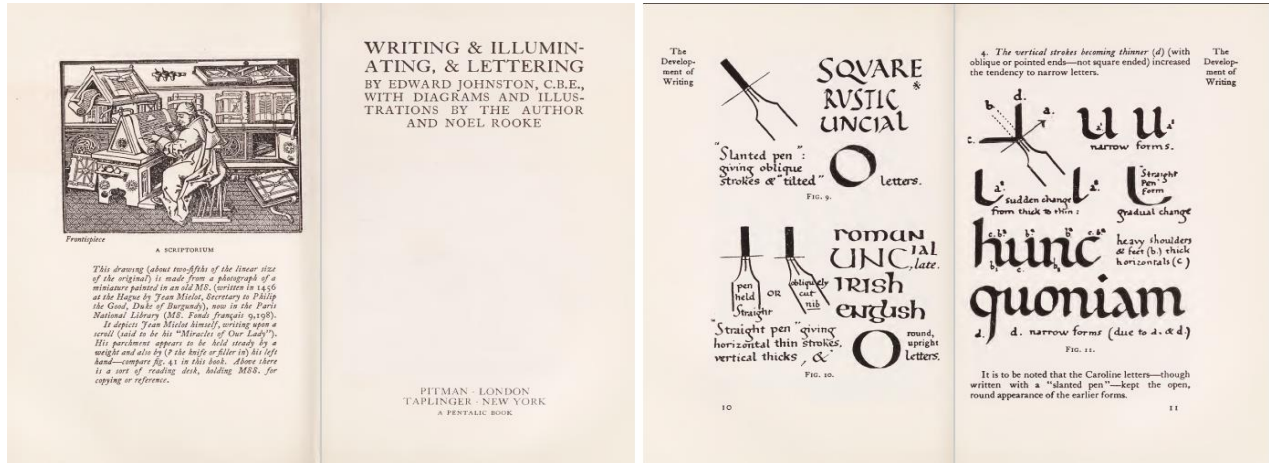
Edward Johnston (1872-1943), 11 Şubat 1872’de Uruguay’da doğdu. Ailesi 1873’te Amerika’ya, ardından 1874 yılında İngiltere’ye taşınmıştır. Annesi hasta olduğu için Johnston teyzesi tarafından büyütülmüştür. Bu dönemde süslü el yazmalarına ilgi duymuş birçok tasarım yapmıştır. Bu dönemde yapmış olduğu çalışmalar ileride bütün dünyayı etkileyecek bir hamlenin başlangıcı olmuştur. 1891 yılında annesinin ölümüyle birlikte Essex’de çalışan amcasının yanında çalışmaya başlamıştır. Bir süre Edinburgh Üniversitesi’nde tıp eğitimi almıştı. Ancak 1895 yılında yazı sanatı ile ilgili çalışmalar yapmak için tıp eğitimini yarıda bırakmıştır (Jackson, 1981) (URL1).

Resim 1. Edward Johnston- 1903 (URL2)

Johnston Londra’da, Central School of Arts and Crafts’ın kurucu müdürü William Richard Lethaby ile tanışır. Lethaby O’nun yaptığı süsleme ve yazı çalışmalarını görüp bir eser yapmasını ve akabinde British Museum’da bulunan yazma eserleri incelemesini ister (URL1). Siparişi teslim ettiğinde kendisine Lethaby tarafından yapılan Central School of Arts and Crafts’ta süsleme öğretmenliği teklifi almıştır. Az sayıdaki öğrencileri ile birlikte eski teknikleri ciddiyle araştırarak yüzyıllardır kaybolmuş olan yazı ve süsleme sanatlarını yeniden canlandırmaya başlamışlardır. Yıldızlama yöntemleri, parşömen ve parşömenin yazı için hazırlanması, boya ve mürekkepler için pigmentlerin klasik yöntemler kullanılarak karıştırılması gibi birçok deneyler yapmışlardır. Aynı zamanda eski dönemde kullanılmış tüy, kamaş, tahta vb. gibi yazma araçlarını yeniden kullanmaya başlamışlardır. Burada tecrübe ettikleri bilgi ve deneyimler 1906 yılında

Johnston tarafından yazılan “Writing and Illuminating, and Lettering” kitabında tüm sanatseverlerin istifadesine sunulmuştur (Jackson, 1981). Tarihi el yazmalarından alınmış reproduksiyonlar ve malzeme kullanımını anlatan çizimleriyle 500 sayfadan oluşan bu kitap, İngiltere dışında Almanya, Amerika ve Avustralya gibi ülkelerdeki kaligraflar için önemli bir el kitabı haline gelmiştir (Gaur, 1994).

Resim 2. Edward Johnston, Writing & Illuminating & Lettering, 1906, Reprint 1977.

Johnston, British Müzesi başta olmak üzere Victoria & Albert Müzesi ve üniversite kütüphanelerinde bulunan yazma koleksiyonlarını incelemiştir. Bu süreçte Thomas Astle'in 1803'e tarihlenen “Origin Progres of Writing”, Duncan Forbes'in 1849'da yazdığı “Oriental Penmanship” kitapları ile bunlara ek olarak Farsça Ta'lik yazısının nasıl yazıldığı ve kamyş kalem ağzının nasıl kesildiğini anlatan kitaplara ulaşmıştır. Bu kitaplar kendi kitabı için önemli bir kaynak olmuştur (Anderson, 1969). Bundan sonraki yazılacak olan kaligrafî kitapları da benzer bir mantıkla yazılmıştır. Bu bakımdan kaligrafî öğretimi konusunda bir bilim geleneği oluşturduğu da söylenebilir. Johnston ve akabinde gelen yazı sanatçılarının yapmış olduğu çalışmalar, kaligrafinin kendi başına bir sanat formu haline gelmesini mümkün kılmıştır (Jackson, 1981).

Johnston, 1913 yılında Londra Metrosu Grubu Ticari Müdürü Frank Pick ile tanışmıştır. Bu buluşmada Pick, Johnston'dan Metro için standart bir blok yazı yazmasını ve Londra Metrosu'nun “bullseye” sembolünü tasarlamasını istemiştir (URL1). Johnston, tasarladığı sans serif yazı karakterinin ilk örneklerini 1916 yılında sunmuştur.

Resim 3. Johnston Type, 1917 (URL1)

Johnston tarafından tasarlanan sans serif (tırnaksız) yazı karakteri, birden çok yazı tipi için ilham kaynağı olmuştur (Gaur, 1994). Harfler Klasik Roma yazıtlarındaki temel oranlara sahiptir. Johnston'un arkadaşı ve öğrencisi olan Eric Gill tarafından 1928 ve 1930 yılları arasında üretilen, 14 stil içeren "Gill Sans" yazı tipi Johnston'un sans serif'inin geliştirilmiş halidir (Meggs ve Purvis, 2016).

Resim 4. Jonston Sans Serif ve Gill Sans r, t, y, harflerin arasındaki farklar (URL4)

1916-17'nin başında Pick, Johnston'dan 1908'de ilk kez yapmasını istediği "bullseye" logosu da dahil olmak üzere Yeraltı Grubu için ticari markaları yeniden tasarlamasını istemiştir. Johnston, bugün hala kullanılan tasarımları oluşturmuştur. Günümüzde Londra Metrosu tarafından kullanılan amblem ve fontlar, küçük revizyonlar yapılarak günümüze kadar gelmiştir. Farklı ulaşım araçları farklı renklerde kullanılmaktadır (Hyland ve Bateman, 2011).

Resim 5. Edward Johnston'ın 1925'te Underground Bullseye için yaptığı tasarım (URL1)

Edward Johnston'un ilk öğrencileri tarafından yazı ve süsleme sanatlarını iletmek amacıyla 1921 yılında "Society of Scribes and Illuminators" adlı bir dernek kuruldu. Bugün halen aktif olan dernek, çeşitli etkinlik ve eğitimler vermeye devam etmektedir (Gaur, 1994; URL3).

Johnston, Graily Hewitt, Irene Wellington, Harold Curwen ve Stanley Morison, Alfred Fairbank, Florence Kingsford Cockerell ve Eric Gill'in de aralarında bulunduğu bir nesil İngiliz tipograf ve kaligrafi sanatçısını etkilemiştir. Ayrıca Alman kaligrafi sanatçısı Anna Simons'un onun öğrencisi olması,

Almanya'da Gotik harflerden diğer yazı türlerine geçişi etkilemiştir. Ayrıca 1912'de Dresden'de düzenlenen Uluslararası Öğretmenler Kongresi'nde ders vermiştir (Simons, 1934).

Edward Johnston, 1943 yılında Ditchling'de öldü ve St. Margaret's Kilisesi bahçesine gömülmüştür. Ölümüne kadar yazı sanatından hiç kopmamıştır. 24 Haziran 2019 tarihinde Edward Johnston ve ürettiği sans serif yazı karakteri için Londra'da bulunan Farringdon İstasyonu'nda bir anıt dikilmiştir (Transport For London, t.y.).

Resim 6. Edward Johnston Anıtı – Londra Farringdon Metro İstasyonu (URL5)

3. SONUÇ

Bu çalışmada, Edward Johnston'un kaligrafi ve tipografiye yaptığı önemli katkılar vurgulanarak, onun kalıcı mirasının değeri ortaya konmaya çalışılmıştır. Johnston, matbaa öncesi ve sonrası yazılmış bütün yazı formlarını geniş bir perspektifte incelemiş, unutulmaya yüz tutmuş yazı türlerini yeniden canlandırmıştır. Farklı yazı türlerindeki harflerin anatomilerini disipline etmiştir. Ayrıca klasik dönemde kullanılan kamış, tahta, tüy gibi yazı kalemlerini, yaldızlama, pigment bazlı klasik mürekkep yapımı gibi yazı ve süslemede kullanılan birçok malzeme de bu sayede yeniden üretilmiştir.

Johnston, sadece bir sanatçı olarak değil aynı zamanda bir yazı eğitimcisi olarak da etkili olmuştur. Onun "Writing & Illuminating & Lettering" adlı kitabı ve eğitim materyalleri, klasik Batı kaligrafisinin prensiplerini yeni nesillere aktarmada önemli araçlar olmuştur. Günümüze kadar yazılmış diğer kaligrafi kitapları Johnston'un yazdığı bu kitabın kullandığı metotları örnek almışlardır. Kitap, farklı dillerde halen basılmakta olup klasik yöntemlerle kaligrafi sanatını öğrenmek isteyenler için önemli başvuru kaynakları arasındadır. Öğrencisi Anna Simons, 1910 gibi çok erken bir tarihte Writing & Illuminating & Lettering'i Almanca'ya çevirmiş ve bu ülkede büyük bir ilgi uyandırmıştır. Bu çeviri Almanya'da Gotik yazıdan diğer (özellikle italik) yazı türlerine karşı Alman kaligrafi sanatçılarının yumuşamasına ve ilgilenmelerine sebep olmuştur. Sir William Rothenstein kıtadaki sanat okullarına yaptığı bir ziyarette, özellikle Almanya'da Edward Johnston'ın adının herhangi bir sanatçıdan daha fazla tanındığını ve onurlandırıldığını söylemiştir (Simons, 1934).

Johnston'un tipografiye getirdiği yaklaşım, basitlik, temizlik ve okunabilirlik üzerine odaklanan modern tipografi anlayışının temelini oluşturmuştur. Onun çalışmaları, tasarımcıların iletişimi daha etkili bir şekilde iletmek için tipografiyi nasıl kullanabileceğine dair önemli örnekler sunar. Edward Johnston, modern grafik tasarım dünyasına yenilikçi yaklaşımları ve özgün tipografik tasarımlarıyla kalıcı bir miras bırakmıştır. Onun çalışmaları, hala günümüzde tasarım ve iletişim alanlarında ilham kaynağı olarak kabul edilmektedir.

Johnston'un Londra Metrosu için tasarladığı özgün yazı tipi, modern iletişimin ve yönlendirmenin bir simgesi haline gelmiştir. Bu tipografi, basitlik ve etkili iletişim prensipleri üzerine kurulmuş, halkın toplu taşıma sistemi içinde rahatça yol bulmasını sağlamıştır. Johnston'un tasarımı, modern şehir yaşamında

etkili iletişimin nasıl olması gerektiği konusunda önemli bir örnek teşkil etmektedir. Aynı zamanda kendisinden sonra üretilen sans serif birçok fonta da ilham kaynağı olmuştur.

Johnston'un kaligrafi ve tipografiye getirdiği önemli katkılardan biri, sanat ve işlevin uyumlu bir şekilde bir araya gelmesini sağlamış olmasıdır. Geleneksel kaligrafiyi modern tasarımın gereksinimleriyle birleştirerek, estetik güzellik ile net ve anlaşılır iletişimi bir araya getirmiştir. Bu yaklaşım, metinlerin hem görsel olarak çekici hem de anlam bakımından açık olmasını sağlamıştır. Johnston'un tasarımları, kaligrafinin sadece süsleme değil aynı zamanda etkili iletişim aracı olarak nasıl kullanılabileceğini göstermiştir.

Edward Johnston, kaligrafi ve tipografiyi modern tasarımın temel taşlarına dönüştüren öncü bir figürdür. Yazının estetik değeri ile iletişimin etkili olması arasındaki dengeyi ustaca sağlamış, modern tasarım dünyasına ilham kaynağı olmuştur. Onun kaligrafi ve tipografiye yaptığı yenilikçi katkılar, günümüzde hala tasarımın ve iletişimin merkezinde yer almaktadır. Edward Johnston'un mirası, kaligrafi ve tipografinin gücünü gelecek kuşaklara taşıyarak modern sanat ve tasarım dünyasını şekillendirmeye devam edecektir.

KAYNAKÇA

Anderson, D. M. (1969). *Calligraphy: The Art Of Written Forms*. Dover Publications.

Gaur, A. (1994). *A History of Calligraphy*. The British Library.

Hyland, A. ve Bateman, S. (2011). *Symbol: The Reference Guide to Abstract and Figurative Trademarks*. Laurence King Publishing.

Jackson, D. (1981). *The Story of Writing*. Taplinger Publishing Company, Newyork.

Meggs, P. B. ve Purvis, W. A. (2016). *Megg's History Of Graphic Design*. John Wiley & Sons, Inc.

Pevsner, N. (2005). *Pioneers of Modern Design*. Yale University Press.

Simons, A. (1934). *Schriften Der Corona VIII*. R. Oldenburg Verlag, München.

Transport For London (t.y.). *Edward Johnston: A Memorial in Type (documentary)* [Video]. Youtube. <https://www.youtube.com/watch?v=LIAxVW-9fRo>

Whalley, J. I. (1980). *The Art of Calligraphy - Western Europe and America*. Bloomsbury Books.

URL1. *Edward Johnston: The Man Behind London's Lettering*. <https://www.ltmuseum.co.uk/collections/stories/people/edward-johnston-man-behind-londons-lettering>, Erişim: 01.07.2023

URL2. *Edward Johnston (1872-1944)*. <https://www.ejf.org.uk/abouttheedwardjo.html>, Erişim: 01.07.2023

URL3. The Society of Scribes & Illuminators *About*. <https://calligraphyonline.org/> Erişim: 02.07.2023

URL4. <https://www.typotheque.com/articles/eric-gill-got-it-wrong-a-re-evaluation-of-gill-sans> Erişim: 02.07.2023

URL5. <http://www.londonbookbinding.co.uk/new-blog/2020/1/20/the-edward-johnston-memorial-at-farringdon-station>